

Ikmēneša jaunumi

Uzkrājumi un ieguldījumi

SEB

Akciju tirgos sasniegti jauni rekordi, bet investori kļūst satrauktāki

2021. gada septembris

Tirgus pārskats

Vasaras beigās pasaules akciju tirgos turpinājās augšupeja, indeksiem kārtējo reizi sasniedzot jaunus vēsturiskos rekordus. Tomēr pēdējo nedēļu laikā, pasliktinoties pandēmijas situācijai, pieaudzis satraukums investoru vidū. Ekonomisko ierobežojumu atcelšanas rezultātā globālā ekonomika uzrādīja ļoti stabilus rezultātus gada otrajā ceturksnī. Tomēr gada beigās, visticamāk, klāsies grūtāk, jo pasaulē palielinās inficēšanās ar vīrusu gadījumu skaits. Neskatoties uz pandēmijas situācijas pasliktināšanos, dažas valstis plāno atcelt lielāko daļu ierobežojumu. Savukārt valstīs, kuras ieviesis jaunus ierobežojumus, tie būs maigāki, salīdzinot ar karantīnu pērn. Dažas Āzijas valstis joprojām īsteno pilnīgas neiecietības politiku un veic visstingrākos pasākumus. Piemēram, Ķīnā vienas jūras ostas darbība ir pilnībā apturēta viena inficēšanās gadījuma dēļ. Tas būtiski ietekmējis globālo transporta sistēmu un piegādes ķēdes, kas joprojām ir trauslas un turpina atkopšanos. Tomēr uzņēmēju un patērētāju noskaņojums joprojām ir ļoti labs. Lai gan Markit Eurozone Manufacturing rādītājs jūlijā jau otro mēnesi pēc kārtas samazinās, tas joprojām saglabājoties vēsturiski visaugstākajā līmenī. Bezdarba līmenis reģionā samazinājies līdz 7,7% pietuvojoties pirmspandēmijas līmenim. Samazinājies arī bezdarba līmenis ASV, kas pašreiz ir 5,4%.

Eiropas un ASV akciju tirgu rezultāti augustā bija labāki nekā attīstības valstu tirgos, ko vēl vairāk pasliktināja situācija Ķīnā, kur vietējā valdība ir pievērsusi būtisku uzmanību dažādām uzņēmējdarbības nozarēm, it īpaši IT. Ķīna ieviesis stingrākas prasības monopolu mazināšanai, uzņēmumiem būs atbildīgāk jāizturas pret patērētāju datiem un aizņemties kļūs grūtāk. Tam visam būtu jāveicina lielāka vispārējā sociālā labklājība, taču tas nozīmēs būtiskus ieguldījumus un mazāku peļņu pašiem uzņēmumiem. Euro izteiksmē Hang Seng China Enterprises akciju indekss šogad ir palicis praktiski nemainīgs, atpaliekot no pasaules akciju indeksiem par aptuveni 20%.

Bezdarba samazināšanās un salīdzinoši pieticīgie ekonomiskie ierobežojumi veicina ekonomiskās aktivitātes pieaugumu, kas apvienojumā ar vēl neatguvušos globālo transporta sistēmu un ierobežoto piedāvājumu turpina radīt spiedienu uz inflāciju. Neskatoties uz pēdējo mēnešu laikā paziņotajiem augstajiem inflācijas rādītājiem vairāku pēdējo gadu laikā, Covid-19 vīrusa paaugstinātais risks nav ļāvis pieaugt obligāciju ienesīgumam, kas joprojām ir ārkārtīgi zems. Vācijas 10 gadu obligāciju ienesīgums augusta beigās joprojām bija – 0,40%, lai gan augustā tas nedaudz palielinājās. ASV, kur procentu likmes, domājams, pieaugs ātrāk nekā Eiropā, tāda paša termiņa obligāciju ienesīgums pieaudzis par 0,10% līdz 1,30%. Tuvākajā nākotnē obligāciju tirgus visvairāk ietekmēs gaidāmais ASV Federālo rezervju sistēmas (FED) lēmums samazināt aktīvu pirkšanas programmu. Pašlaik FED aktīvu pirkšanas programmas rezultātā ik mēnesi tiek iepludināta likviditāte 120 miljardu USD apmērā, kļūstot par izšķirošu faktoru tirgiem.

Akciju tirgus indeksu rezultāti (līdz 2021. gada 31.augustam)

Reģions	Indekss	Val.	Augusts	Kopš 2021.g. sāk.	3 mēn.	1 g.	3 g.	5 g.
Pasaule	MSCI World	EUR	3,0%	22,2%	9,66%	31,47%	49,76%	88,39%
Pasaule	MSCI Emerging Markets	EUR	3,1%	6,6%	-0,70%	22,71%	30,71%	54,76%
ASV	S&P 500	USD	2,9%	20,4%	7,58%	29,21%	55,87%	108,33%
Eiropa	MSCI EURO	EUR	2,4%	18,8%	4,36%	30,60%	22,43%	40,34%
Austrumeiropa	MSCI EM Eastern Europe	USD	4,3%	19,4%	4,83%	31,73%	25,11%	53,81%
Āzija	MSCI EM Asia	USD	2,5%	-1,2%	-6,34%	15,66%	28,77%	59,26%
LATAM	MSCI EM Latin America	USD	0,2%	2,6%	-1,76%	29,93%	2,07%	4,71%

Prognozes

Ekonomikas atveseļošanās un IKP prognozes. Neskatoties uz jauno Covid-19 vilni, mūsdiā, globālās ekonomikas izaugsme turpmākajos gados saglabāsies salīdzinoši augstā līmenī, un pandēmijas situācija to ietekmēs mazāk. Pēc īpaši spēcīga otrā ceturksņa esam nedaudz palielinājuši globālās ekonomikas izaugsmes prognozi šogad, kā arī sagaidām, ka globālās ekonomikas izaugsme šogad sasniegs 5,9%, nākamgad – 4,4%, piebremzējot līdz 3,4% 2023. gadā. Baltijas valstu ekonomikas rādītāji, kuru kritums pērn bija daudz mazāks, šogad nedaudz samazināsies (pieaugums par 4,8%), taču palielināsies līdzīgā tempā vēlāk.

Šā gada riski. Lielākais risks tirgiem un globālās ekonomikas izaugsmes ilgtermiņam tuvākajos mēnešos ir globālās pandēmijas saglabāšanās. Lai gan liela daļa pasaules iedzīvotāju jau ir vakcināti, pandēmijas scenārijs varētu izvērsties tikpat slikts kā pērnā gada beigās. Proti, būtiski pieaugot inficēšanās gadījumu skaitam pasaulē, valdības var būt spiestas ieviest ekonomiskos ierobežojumus pandēmijas pārvaldībai. ASV Federālo rezervju banka (FED), visticamāk, rudenī paziņos par obligāciju pirkšanas programmas uzsākšanu, kas vismaz uz neilgu laiku varētu radīt spiedienu arī finanšu tirgos.

Iepriekšminētā informācija sniegta tikai informatīviem nolūkiem. Tā nav ieguldījumu konsultācija vai kāda produkta vai pakalpojuma piedāvājums. Ne šis materiāls, ne šeit aprakstītie produkti nav paredzēti izplatīšanai vai pārdošanai Amerikas Savienotajās Valstīs vai personām, kuras dzīvo Amerikas Savienotajās Valstīs, t.s. ASV personām, un jebkāda šāda izplatīšana var nebūt likumīga. SEB neatbild par ieguldīšanas lēmumiem, kuri pieņemti, pamatojoties uz iepriekš minēto informāciju. Sniegtā informācija balstās uz avotiem, kurus SEB uzskata par uzticamiem. SEB neatbild par informācijas pilnību vai pareizību, vai zaudējumiem, kuri var rasties no šādas informācijas.

Ieguldījumi akcijās, fondos un citos vērtspapīros ir saistīti gan ar iespējām, gan riskiem. Investīciju tirgus vērtība var gan palielināties, gan samazināties. Dažos gadījumos zaudējumu apmērs var pārsniegt sākotnējo ieguldījumu. Ārvalsts tirgos veikto ieguldījumu gadījumā jūsu peļņu var ietekmēt valūtas kursu svārstības. Aprakstīto ieguldījumu produktu un finanšu indeksu ienesīguma likmes iepriekšējos periodos nav apsolījums vai atsauce uz nākotnes ienesīguma likmi. Aprakstīto ieguldījumu produktu un finanšu indeksu ienesīguma likmes iepriekšējos periodos nav apsolījums vai atsauce uz nākotnes ienesīguma likmi.

Pirms ieguldīšanas lēmumu pieņemšanas iesakām rūpīgi analizēt finanšu, juridiskos, regulatīvos, grāmatvedības un nodokļu jautājumus, kas saistīti ar ieguldīšanu fondā, un izvērtēt visus ar ieguldījumu saistītos riskus, kā arī ieguldījumu atbilstību un piemērotību. Ja nepieciešams, sīkākus paskaidrojumus iegūšanai būtu jāvērstas pie SEB konsultanta, bet nodokļu jautājumos - pie attiecīgās jomas speciālista. Vispārīga informācija par ieguldījumiem un vērtspapīriem ir pieejama SEB vietnē <https://www.seb.lv>.